

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT

DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER

fremsat den 26. april 2005 ¹

1. Det foreliggende præjudicielle spørgsmål vedrører fortolkningen af artikel 203, stk. 3, sidste led, første afsnit, i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om EF-toldkodeksen ².

summariske angivelse, hvilken container Unamar havde transporteret fra den brasilianske by Paranagua om bord på skibet Cap Trafalgar tilhørende selskabet Hamburg Süd ³.

2. Hof van beroep te Antwerpen er i tvivl om, hvilken person der er forpligtet til at betale toldskylden, hvis varer, der er indført i Fællesskabet, angivet for toldvæsenet og derefter oplagt et sted, forsvinder, før deres toldmæssige bestemmelse er blevet angivet.

4. Den 18. juni 1996 lossede stevedorevirksomheden Seaport Terminals NV (nu Katoen Natie Terminals NV) godset og henstillede det i afventning af angivelse til toldmæssig bestemmelse på et af dem tilhørende område på kajen, der var beregnet til dette formål.

I — De faktiske omstændigheder og hovedsagen

3. Den 9. juni 1996 frembød United Antwerp Maritime Agencies NV (herefter »Unamar«) for toldkontoret i Antwerpen en container, der indeholdt 901 kasser cigaretter af mærket »L & M«, ledsaget af den behørig

5. Den 19. juni 1996 om morgenen blev det konstateret, at ladningen var forsvundet, hvorfor den ikke kunne frembydes for toldmyndighederne.

1 — Originalsprog: spansk.

2 — EFT L 302, s. 1, herefter »toldkodeksen«.

3 — Unamar har på det kraftigste bestridt, at det har vedlagt det nævnte dokument, hvilket ellers fremgår af forelæggelsesafgørelsen. Unamar hævder i sine bemærkninger, at det var selskabet Hamburg Süd, der underskrev og fremlagde dokumentet.

6. De belgiske myndigheder fremsendte den 13. marts 1998 to opkrævninger til Unamar og Seaport Terminals på 785 555,04 EUR i told og punktafgifter med tillæg af renter og omkostninger.

7. Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen frifandt ved dom af 9. september 2002 afgiftsmyndighederne i den sag, som hver af virksomhederne havde anlagt til prøvelse af deres respektive betalingspålæg, hvilken dom virksomhederne har appelleret til Hof van beroep.

II — Retsforskrifter

A — Den bestemmelse, der er genstand for fortolkning

8. Forpligtelsen til at betale importafgifter ved indførsel i Fællesskabets toldområde kan udspringe af forskellige omstændigheder, der er nævnt i toldkodeksens artikel 201-205, hvorunder henhører tilfælde, hvor varen

unddrages toldtilsyn som omhandlet i artikel 203⁴. Det fremgår nemlig af artikel 203, stk. 3, at debitorer for toldskylden⁵, ud over den person, der har undraget varen toldtilsyn, de personer, der har medvirket hertil, og dem, der erhverver eller opbevarer varen, uanset at de er bekendt med dens ureglementerede oprindelse, også er »den person, som det påhviler at opfylde de forpligtelser, der opstår ved varens midlertidige opbevaring eller ved anvendelsen af den toldprocedure, som varen er undergivet«⁶.

B — Frembydelse af varerne for toldvæsenet, den summariske angivelse og den midlertidige opbevaring

9. Den person, der fører varer ind i Fællesskabet, skal befordre dem til et toldsted og dér frembyde dem for toldvæsenet. Den anden forpligtelse gælder også for den person, der har overtaget transporten af varerne efter deres indførsel [EF-toldkodeksens artikel 38, stk. 1, litra a), og artikel 40].

4 — Det fremgår af Domstolens praksis, at bestemmelsen omfatter enhver handling eller undladelse, som medfører, at toldmyndighederne hindres i, det være sig blot midlertidigt, at få adgang til varer, der er undergivet toldmyndighedernes tilsyn, og at gennemføre de kontrolloranstaltninger, som er omhandlet i toldkodeksens artikel 37, stk. 1 (dom af 1.2.2001, sag C-66/99, D. Wandel, Sml. I, s. 873, præmis 47, af 11.7.2002, sag C-371/99, Libereixim, Sml. I, s. 6227, præmis 55, af 12.2.2004, sag C-337/01, Hamann International, Sml. I, s. 1791, præmis 31, af 29.4.2004, sag C-222/01, British American Tobacco, Sml. I, s. 4683, præmis 47, og af 20.1.2005, sag C-300/03, Honeywell Aerospace, Sml. I, s. 689, præmis 19).

5 — Domstolen fastslog i dom af 23.9.2004, Spedition Ulustrans (sag C-414/02, Sml. I, s. 8633, præmis 39), at EF-toldkodeksen udtømmende opregner betingelserne for fastlæggelse af, hvilke personer der er debitorer for toldskylden. I den juridiske teori anføres det endvidere, at fællesskabslovgiver ud fra praktiske hensyn har undladt at definere den afgiftspligtige begivenhed og den afgiftspligtige person, idet man blot har angivet de omstændigheder, der udløser afgiftsbyrden, og pålægger de afgiftspligtige at løfte den (jf. F. Pelachá Zozaya, *El Código aduanero comunitario y su aplicación en España*, forl. Marcial Pons, Madrid, 1995, s. 49).

6 — Min fremhævelse.

10. De skal endvidere indgive en summarisk angivelse, og denne formalitet påhviler i givet fald deres repræsentant (toldkodeksens artikel 43 og artikel 44, stk. 2). Dette dokument, der skal underskrives af den person, som afgiver det, har til formål at lette kontrollen af, at de varer, det vedrører, angives til en toldmæssig bestemmelse inden for de i kodeksens artikel 49 fastsatte frister (artikel 183, stk. 1 og 2, i forordning nr. 2454/93⁷).

føres denne opgave til enhver person, som har varerne i hænde for at flytte eller oplagre dem (gennemførelsesforordningens artikel 183 og 184, sammenholdt med toldkodeksens artikel 44, stk. 2).

III — De præjudicielle spørgsmål

11. Når disse formaliteter er udført, får varerne status af »varer under midlertidig opbevaring«, idet de befinder sig på steder, som toldmyndighederne har godkendt, og på betingelser, som de har fastsat. Toldmyndighederne har beføjelse til at kræve, at ihændehaveren stiller sikkerhed for betaling af toldskylden, såfremt de deponerede varer undrages toldtilsyn (toldkodeksens artikel 50, 51, og 53, stk. 2, sammenholdt med artikel 203).

13. Under de ovenfor anførte omstændigheder har Hof van beroep te Antwerpen forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

12. Indtil de af angivelsen omfattede varer er blevet losset og angivet til en toldmæssig bestemmelse, er det den person, der har indført varerne, den person, der har overtaget transporten af disse efter deres indførsel, eller den person, i hvis navn de pågældende har handlet, der er ansvarlig for, at varerne frembydes på toldmyndighedernes forlangende. Efter losningen over-

- »1. Kan en person betragtes som den person, som det påhviler at opfylde de forpligtelser, der opstår ved varens midlertidige opbevaring (som omhandlet i artikel 203, stk. 3, sidste led, i EF-toldkodeksen [...]), når den pågældende er den, der skal frembyde varerne for toldvæsenet (EF-toldkodeksens artikel 40), hvilket medfører, at han eller hans repræsentant skal indgive den summariske angivelse (EF-toldkodeksens artikel 44, stk. 2) og underskrive den (artikel 183, stk. 1, i gennemførelsesbestemmelserne [...]) og skal frembyde varerne for toldmyndighederne, så længe de ikke er losset fra det transportmiddel, hvorpå de befinder sig, når de føres ind i Fællesskabet, og indtil det tidspunkt, hvor varerne har fået en toldmæssig bestemmelse?

⁷ — Kommissionens forordning (EØF) af 2.7.1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 (EFT L 253, s. 1, herefter »gennemførelsesforordningen«).

2. Kan en person betragtes som den person, som det påhviler at opfylde de forpligtelser, der opstår ved varens midlertidige opbevaring (som omhandlet i EF-toldkodeksens artikel 203, stk. 3, sidste led), når den pågældende efter losningen har varerne i hænde for at flytte eller opbevare dem, hvilket medfører, at han i henhold til EF-toldkodeksens artikel 51, stk. 2, og artikel 53, stk. 2, betragtes som »ihænde-haveren af varerne« og dermed i henhold til artikel 184, stk. 2, i gennemførelsesbestemmelserne til EF-toldkodeksen er forpligtet til på forlangende at frembyde dem for toldmyndighederne i deres helhed?
3. Såfremt det første og det andet spørgsmål besvares bekræftende, kan de i spørgsmålene omhandlede personer da samtidig og i konsekvens heraf betragtes som solidarisk hæftende debitorer for toldskylden, når det forudsættes, at de i det første og det andet spørgsmål omhandlede personer er forskellige personer (i det konkrete tilfælde henholdsvis repræsentanten for den skibsfartslinje, hvormed varerne er blevet ført ind i Fællesskabet, og den stevedore-virksomhed, der indestår for opbevaringen og flytningen af varerne på det lossested eller den havnekaj, der er anvist af toldmyndighederne)?
4. Såfremt det tredje spørgsmål besvares bekræftende, vedbliver den person, der er omhandlet i det første spørgsmål, da med at være debitor, indtil det tidspunkt, hvor varerne får en toldbestemmelse, uanset den omstændighed, at varerne efter losningen fra det transportmiddel, hvormed de blev bragt ind i Fællesskabet, blev opbevaret eller flyttet af den person, der er omhandlet i det andet spørgsmål?
5. Såfremt det tredje spørgsmål besvares benægtende, skal den person, der er omhandlet i det første spørgsmål, da anses for at vedblive med at være tolddebitor indtil det tidspunkt, hvor varerne overtages af den person, der er omhandlet i det andet spørgsmål, og bliver den person, der er omhandlet i det andet spørgsmål, da først debitor fra det tidspunkt, hvor den pågældende indestår for opbevaringen eller flytningen af varerne?
6. Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, og det andet spørgsmål besvares benægtende, skal den person, der er omhandlet i det første spørgsmål, da anses for at vedblive med at være debitor indtil det tidspunkt, hvor varerne overtages af den person, der er omhandlet i det andet spørgsmål, eller indtil det tidspunkt, hvor varerne har fået en toldbestemmelse?»

IV — Retsforhandlingerne for Domstolen

14. Kommissionen, den belgiske regering og de to sagsøgende selskaber i hovedsagen har indgivet skriftlige indlæg i sagen inden for rammerne af den frist, der er fastsat i artikel 20 i EF-statutten for Domstolen.

15. Under retsmødet, der blev afholdt den 7. april 2005, fremmødte repræsentanterne for ovennævnte procesdeltagere for at fremsætte deres mundtlige bemærkninger i sagen.

V — Gennemgang af de præjudicielle spørgsmål**A — Indledende bemærkninger**

16. Der skal indledningsvis knyttes en bemærkning til henholdsvis sagens faktiske og sagens retlige aspekter.

17. Den første vedrører Unamars nægtelse af at have indleveret og underskrevet fragtlisten, der i det konkrete tilfælde udgør den summariske angivelse. Der er tale om en oplysning, der stammer fra forelæggelsesafgørelsen, og det er kun den forelæggende ret,

der kan tage stilling til rigtigheden heraf. Der er således ingen grund til at gå ind i en drøftelse af dette punkt, idet løsningen må findes uden at søge klarlagt, hvem der i det foreliggende tilfælde har opfyldt disse formaliteter.

18. Den anden bemærkning, der er foranlediget af Kommissionens indlæg i sagen, vedrører den omstændighed, at de belgiske myndigheder indledte toldproceduren og fremsatte kravet over for Unamar og Seaport Terminals i medfør af EF-toldkodeksens artikel 202, da myndighederne var af den opfattelse, at toldskylden opstod, fordi tobaksvarerne blev indført til Fællesskabet på ikke-forskriftsmæssig måde, hvorimod Hof van beroep te Antwerpen har lagt til grund, at den relevante bestemmelse er artikel 203, der udpeger unddragelsen fra toldtilsyn som den afgiftsudløsende begivenhed. Domstolen må henholde sig til sidstnævnte bestemmelse, da det er den forelæggende ret, som det tilkommer at udvælge og anvende bestemmelsen⁸.

B — De to første spørgsmål

19. Tvisten i hovedsagen er klart afgrænset og fordrer en identifikation af den person,

⁸ — Dette valg må i øvrigt siges at være korrekt, da de omtvistede varer ikke blev indført på Fællesskabets område på ureguleret vis, men derimod indført efter reglerne i toldkodeksens artikel 38-41. Det var først efter, de var blevet oplagt i afventning af den toldmæssige bestemmelse, at de blev unddraget kontrol.

der hæfter for toldskylden, når varerne er blevet unddraget toldtilsyn, sammen med den, der har foretaget unddragelsen, den, der har medvirket til unddragelsen, og dem, der drager fordel af unddragelsen velvidende, at varerne ikke er indført forskriftsmæssigt. Bestemmelsen henviser til »den person, som det påhviler at opfylde de forpligtelser, der opstår ved varens midlertidige opbevaring« (toldkodeksens artikel 203, stk. 3, sidste led, første afsnit), og Hof van Berop te Antwerpen er i tvivl om, hvem der har denne forpligtelse.

til at betale afgiften de samme personer som i den indledende fase. Er de blevet losset, påhviler forpligtelsen til at betale afgiften dem, der har varerne i deres varetægt med henblik på at flytte eller oplagre dem. Det er ikke tilfældigt, at toldkodeksens artikel 101, litra a), bestemmer, at oplagshaveren er ansvarlig for at sikre, at varerne under oplæggelse på toldoplag ikke unddrages toldtilsyn.

20. De retlige rammer, som er kortfattet beskrevet ovenfor, vedrører tre perioder. Den første omfatter varernes frembydelse for toldvæsenet, der kommer til udtryk i den summariske angivelse. Den anden, hvor varerne er under midlertidig opbevaring, og myndighederne til enhver tid kan forlange dem frembudt, er afgørende for besvarelsen af dette forudgående spørgsmål, og denne periode ligger mellem varernes indførsel til Fællesskabets område og deres angivelse til toldmæssig bestemmelse. Den tredje periode indtræder efter denne sidstnævnte begivenhed.

22. Når varerne således unddrages myndighedernes kontrol, før de angives til en toldmæssig bestemmelse, bæres afgiftsbyrden ikke blot af de personer, der har unddraget varen fra toldtilsyn, af de personer, der har medvirket til denne unddragelse, og af modtagerne, men også af importøren, transportøren eller dem, der repræsenterer disse, hvis varerne endnu ikke er blevet losset. I de øvrige tilfælde påhviler afgiftsbyrden dem, der har varerne i deres varetægt for at transportere eller oplagre dem.

21. I den indledende fase påhviler betalingen af afgiften importøren, den, der transporterer varerne, efter de har krydset grænsen, eller den afgiftspligtige person, på hvis vegne de optræder. I den efterfølgende fase skal man sondre mellem to situationer. Forbliver varerne i transportmidlet, påhviler forpligtelsen

23. Denne fortolkning, der er i overensstemmelse med de omhandlede bestemmelseres ordlyd, finder som anført af Kommissionen også støtte i deres formål: med henblik på at undgå ulovlig indførsel af varer skal ihændehaveren, indtil varerne har fået en bestemt toldmæssig status og er blevet pålagt afgifter eller er indrømmet en midler-

tidig eller en endelig afgiftsfritagelse⁹, frembyde de indførte varer, når han anmodes herom, og han er ansvarlig for varernes bortkomst¹⁰. Af samme årsag er der i toldkodeksens artikel 51, stk. 2, hjemmel til, at myndighederne under en midlertidig opbevaring kræver af ihændeleveren af varerne, at denne stiller sikkerhed for betaling af toldskylden, hvis de unddrages behørig kontrol.

- hvis varerne er blevet losset, den person, der har dem i sin varetægt med henblik på at flytte eller opbevare dem.

C — Tredje til sjette spørgsmål

24. Henset til ovenstående betragtninger skal jeg foreslå Domstolen at besvare de to første præjudicielle spørgsmål med, at EF-toldkodeksens artikel 203, stk. 3, sidste led, første afsnit, under omtalen af den person, som det påhviler at opfylde de forpligtelser, der opstår ved varens midlertidige opbevaring, henviser til følgende personer:

- hvis varerne fortsat befinder sig i transportmidlet a) enten den person, der har indført dem til Fællesskabets toldområde, eller b) den person, der efter deres indførsel og før deres frembydelse påtager sig at transportere dem, eller c) den, som en af de ovennævnte repræsenterer

25. Med disse fire spørgsmål ønsker den belgiske ret klarlagt, om ansvaret i de to nævnte situationer er samtidigt, om der er solidarisk hæftelse, eller der er tale om en tidsmæssig succession, idet det i sidstnævnte tilfælde ønskes specificeret, hvornår hæftelsen overgår til en anden. Svaret på disse spørgsmål skal findes implicit i de tidligere betragtninger og i det svar, jeg har foreslået Domstolen at give på de to første spørgsmål.

26. Under de omstændigheder, der er anført i toldkodeksens artikel 203, skal den person, som det påhviler at opfylde de forpligtelser, der er forbundet med varens midlertidige opbevaring, ligeledes betale importafgifterne. Disse forpligtelser, der i det væsentlige består i at sørge for, at varen står til rådighed for myndighederne, binder ihændeleveren, der udpeges i gennemførelsesforordningens artikel 184 ved hjælp af et objektivi kriterium: losningen af varerne. Der er således ikke tale om en konkurrerende og solidarisk forpligtelse, men derimod om en successiv forpligtelse forstået på den måde, at den person, der skal frembyde varerne for toldvæsenet samt udfylde og underskrive den summariske angivelse, hæfter for betalingen indtil det tidspunkt, hvor varerne bliver losset, og

9 — Ved overgang til fri omsætning får varer, der indføres fra lande og områder uden for Den Europæiske Union, toldmæssig status som fællesskabsvarer. Denne overgang indebærer anvendelse af de efter lovgivningen skyldige afgifter (toldkodeksens artikel 79 og artikel 201, stk. 1). Det kræves imidlertid, at de er omfattet af proceduren for ekstern forsendelse, af toldopslagsproceduren, af proceduren for aktiv forælding eller af proceduren for midlertidig indførsel, i hvilke situationer toldskylden principielt ikke opstår (artikel 91, 98, 114 og 137).

10 — I overensstemmelse med toldkodeksens artikel 37 forbliver de varer, der er indført til Fællesskabet, under toldtilsyn, og de kan underkastes toldmyndighedernes kontrol. Denne situation vedvarer, så længe det er nødvendigt for at fastslå deres toldmæssige status.

hæftelsen overgår til den person, der er ansvarlig for varernes transport og opbevaring.

27. Henset til bestemmelsens ovenfor beskrevne formål er det afgørende spørgsmål, hvem der har varerne i sin varetægt, og som derfor fysisk faktisk har rådighed over dem. Ihændehaveren er folgelig garant for varernes fysiske integritet, og han er debitor for toldskylden, hvis varerne unddrages toldtilsyn, mens de er i hans varetægt. Toldkodeksens artikel 51, stk. 2, tilskynder derfor til, at toldmyndighederne kræver, at ihændehaveren af varerne under det midlertidige oplag stiller sikkerhed for, at toldskylden betales i tilfælde af, at varerne unddrages denne kontrol.

28. Det fremgår af kodeksens artikel 213, at når der er flere debitorer for en og samme toldskyld, hæfter disse solidarisk for betalingen af denne skyld, men anvendelsen af denne bestemmelse forudsætter, at der er flere skyldnere¹¹, hvilket ikke er tilfældet i hovedsagen, eftersom gennemførelsesforordningens artikel 184 som nævnt udelukker muligheden for personsammenfald, idet den indfører en tidsmæssig succession i hæftelsen set i forhold til varernes losning.

29. Som den belgiske regering har fremhævet, forpligter klareren eller de personer, der henvises til i toldkodeksens artikel 44, stk. 2, sig til at angive varerne til en toldmæssig bestemmelse, idet de påtager sig at afholde de udgifter, der er opstået som følge af de foranstaltninger, som toldmyndighederne har truffet for at få afklaret situationen (gennemførelsesforordningens artikel 187, sammenholdt med kodeksens artikel 53), men disse forskrifter er uafhængige af toldkodeksens artikel 203, stk. 3, sidste led, første afsnit, der henviser til selve kravene til opbevaringen, navnlig kravet om, at varerne skal sættes under toldstedets opsyn. Dvs., at denne bestemmelse har karakter af en regel til brug for udpegning af debitor for toldskylden, når varerne er blevet unddraget kontrol, idet bestemmelsen bl.a. udpeger den, som forpligtelserne ved varens midlertidige opbevaring påhviler, som debitor, mens gennemførelsesforordningens artikel 187 omhandler en anden situation, hvor det er hensigtsmæssigt at få fastsat varernes toldmæssige bestemmelse med henblik på at få dem ud af det toldmæssige kredsløb efter afslutningen af de relevante formaliteter.

30. De personer, der er nævnt i det første og det andet spørgsmål, hæfter således ikke solidarisk, men successivt, forstået på den måde, at de personer, der er nævnt i det første spørgsmål, kun hæfter indtil det tidspunkt, hvor varerne efter losningen overgives til dem, der er angivet i det andet spørgsmål, og fra dette tidspunkt påhviler det kun disse at opfylde de forpligtelser, der er fastsat i toldkodeksens artikel 203, stk. 3, sidste led, første afsnit.

11 — Inden for rammerne af den sætning, der er genstand for fortolkning i denne sag, hæfter importøren, transportøren, og den person, som de repræsenterer, således solidarisk på den ene side, mens ihændehaverne hæfter solidarisk på den anden side, alt efter om varerne er blevet losset eller ej.

VI — Forslag til afgørelse

31. Henset til de ovenstående betragtninger skal jeg foreslå Domstolen at besvare de præjudicielle spørgsmål, som Hof van beroep te Antwerpen har forelagt, således:

- »1) Artikel 203, stk. 3, sidste led, første afsnit, i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks henviser under omtalen af den person, som det påhviler at opfylde de forpligtelser, der opstår ved varens midlertidige opbevaring, til følgende personer:
- hvis varerne fortsat befinder sig i transportmidlet a) enten den person, der har indført dem til Fællesskabets toldområde, eller b) den person, der efter deres indførsel og før deres frembydelse påtager sig at transportere dem, eller c) den, som en af de ovennævnte repræsenterer
 - hvis varerne er blevet losset, den person, der har dem i sin varetægt med henblik på at flytte eller opbevare dem.
- 2) De to første grupper hæfter ikke samtidigt og solidarisk, men successivt, forstået på den måde, at de personer, der indgår i den første gruppe, kun hæfter indtil det tidspunkt, hvor varerne efter losningen overgives til dem, der indgår i den anden gruppe, og fra dette tidspunkt påhviler det kun disse at opfylde de forpligtelser, der er fastsat i toldkodeksens artikel 203, stk. 3, sidste led, første afsnit.«